

Stânca vie pe care o evocăm are un nume și prenume uman adevărat. Maria URCAN este singura personalitate feminină care a avut acces la înalta funcție de director regional teritorial din cadrul Administrației Naționale a Îmbunătățirilor Funciare din România.

Ca o stâncă vie în fața urgiilor

Discuția cu marea doamnă a îmbunătățirilor funciare este pe cât de fascinantă pe atât de meditativă în plan profesional. Ea îndeamnă la cugetare și mai ales la o altă atitudine a guvernanților și a forțelor politice cu putere de decizie în revenirea agriculturii la normalitate.

Maria Urcan nu este ceea ce se etichetează a fi o ființă nostalgică. Instruită la școala particulară a economiei de tip (ne)capitalist, ea a avut parte de o educație și bunăstare familială la care nu pot accede astăzi decât odraslele reformatorilor îmbogățiți pe ruinele unei economii care asigura existența umană a milioane de familii.

În ținutul năsăudean, la Telciu, în care s-a clădit cea mai mare colectivitate din județul Bistrița-Năsăud, copila blondă, cu ochi străfulgerători, a parcurs exact drumul hărăzit de ursitoarele sale. Fieea plâpândă de pe băncile școlii din Telciu avea să se transforme astăzi într-una dintre cele mai puternice stânci vii în fața urgiilor naturii. Și nu numai.

O genă transmisă din vremuri imemorabile

Purtând în ea gena ființei chemate să înfrunte forțele râului, Maria Urcan, o elevă eminentă, a optat pentru un studiu universitar care la vremea respectivă îi împlinea

visul spre viitoarea misiune profesională. Totul a început în anul 1980, când poate cea mai bună studentă a Facultății de Îmbunătățiri Funciare din Timișoara a optat pentru un post în producție, nu în cercetare sau învățământ. A ales zona Clujului, împlinind mai ales dorința părinților de a fi cât mai aproape de ei. A început cu ceea ce i se părea ei a fi cel mai greu: proiectarea. Adevărata confruntare profesională avea să aibă loc în momentul în care a transpus în practică ceea ce a creionat pe planșetă. Timp de patru ani a încălțat cizmele de cauciuc pentru a înălța în ținutul Clujului stavile în fața prăbușirii dealurilor și inundării ținuturilor din aval. La nivelul județului Cluj această operă hidroameliorativă măsoară, la finele anului 1989, peste 120.000 hectare. O anumită parte din ele poartă semnătura și desăvârșirea practică a doamnei Maria Urcan, pe atunci proiectant și șef de șantier.

Speranța care nu moare

Există totuși un acel dacă, care străbate înăuntrul neîmplinirii sale profesionale și care se dezvăluie astăzi într-un sentiment al neputinței. Conștientă de criza prin care trece țara, Maria Urcan nu dorește mai mult decât o finanțare minimă care să-i permită menținerea în stare de funcționalitate a celor 367.000 hectare pe care le gestionează în imensul perimetru ce cuprinde complexul hidroameliorativ teritorial Tisa-Someș, care se întinde pe teritoriul a patru județe: Cluj, Sălaj, Maramureș și Bistrița-Năsăud. Ar mai fi și partea județului Satu Mare dinspre Sălaj. Pentru analistul neimplicat direct, misiunea pare imposibilă, dacă se are în vedere că regionala teritorială de îmbunătățiri funciare Cluj, timp de 16 ani după Revoluția din decembrie, nu a primit nici măcar un leu pentru întreținerea și repararea rețelei hidroameliorative de aici. Maria Urcan susține că încă nu este totul pierdut. Printr-un efort financiar cât de cât acceptabil, sistemul hidroameliorativ Tisa-Someș poate redeveni funcțional în condiții de eficiență.

I. BANU, I. POP